

PROF. GERT WALTER SPEIERER OSMDESÁTILETÝ

Jan Vymětal

Jubilant je emeritním profesorem lékařské psychologie na univerzitě v německém Řezně, kde založil v r. 1976 Institut lékařské psychologie. V jeho čele stál až do doby emeritování r. 2006. Je lékařem, psychologem a doyenem německé rogersovské – na člověka zaměřené psychoterapie.

S kolegou Speierem naše psychoterapeutická obec spolupracovala ještě v dobách nsvobody od r. 1987. Jezdil do Prahy, kde přednášel a kde současně probíhala příprava na společné výzkumné projekty. Pracovní kontakty nebyly v té době bez rizika, protože výzkumná činnost u nás nebyla oficiálně schválena a žádostí o její legalizaci bychom ji téměř jistě znemožnili. Po převratu se rozvinula mezi řezenským Institutem lékařské psychologie a Ústavem humanitních studií 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze bohatá spolupráce, zahrnující společné výzkumy, přednáškovou činnost a společné časopisecké publikace. Na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy byl jmenován hostujícím profesorem a opakovaně oceněn děkany fakulty. Jako příklad výzkumné spolupráce bych uvedl srovnávání strategie vedení a průběhu psychoterapie rogersovského typu u nás a v Německu, nebo zachycení a analýza inkongruencí pacientů – jejich vnitřních rozporů a nesouladů, jež souvisejí s etiopatogenezí poruch zdraví. Typy inkongruencí (a další okolnosti) pak usnadňují diferencovanou indikaci a vlastní léčbu psychologickými prostředky. Dnes již nepochybujeme o tom, že i v případě psycho-

terapie právě diferencovaná indikace a diferencovaná léčba nejlépe zajistí její příznivý průběh a výsledek. To není jen otázkou „návoru na věc“ a samozřejmostí, nýbrž zjištěným poznatkem, kdy zároveň víme, jak postupovat, známe indikační kritéria a vhodné léčebné strategie.

Pokud jde o psychoterapeutickou činnost oslavence, tak ta je skutečně rozsáhlá, systematická a důkladná. V r. 1970 stál v Hamburku u zrodu dnešní německé Společnosti pro psychoterapii a poradenství zaměřené na člověka. Psychoterapii sám praktikoval, vyučoval, poskytoval supervizi a zkoumal. V odborném světě je znám zejména jako autor již zmíněného diferenciálního modelu inkongruence (*Differentielle Inkongruenzmodel*, 1994, Asanger Roland Verlag, 4. vydání 2018), zvláštní pozornost pak věnoval dynamice skupinové práce a skupinám se-

tkání (*Persönliche Begegnung Encounter, 2021, Tredition GmbH*). Zde je patrné jeho ovlivnění americkým humanistickým psychologem Carl R. Rogersem (1902–1987), u kterého v letech 1973–1974 v La Jolla pobýval a pracoval. Zbývá doplnit, že psychologii a psychoterapii studoval v 60. letech minulého století v Hamburku u prof. Reinharda Tausche (1921–2013), kde vzniklo první vzdělávací a výcvikové centrum rogersovského, na člověka zaměřeného přístupu v Evropě. Zde jsou naše společné odborné kořeny.

Publikační, vědecká i společenská činnost kolegy je opravdu bohatá a různorodá. Kupříkladu byl řezenským radním (za bývalou Stranu zelených), také stál více let jako vo-

lontér v čele Přírodovědného muzea v Řezně. Lze obdivovat i jeho vitalitu – na naší fakultu jezdil každoročně přednášet – až do doby pandemie, jež mu znemožnila osobní návštěvy Prahy.

Rád bych i touto formou milému kolegovi a příteli, znalci umění a vína, popřál i do dalších let duševní pohodu a zdraví – od nichž se odvíjí vše ostatní. A také mnoho radosti s vnoučaty. V duchu tradice zvolajme: Vivat, crescat, floreat!

Prof. PhDr. Jan Vymětal
Ústav humanitních studií v lékařství
1. lékařské fakulty UK
Karlovo nám. 40
128 00 Praha 2